

Lokaldemokrati-konferansen

Trondheim 25 September 2018

**Tenke Globalt,
Handle Lokalt!**

**Werner Christie,
Førstelektor BI og NTNU**

Tre enkle strategiske spørsmål.....

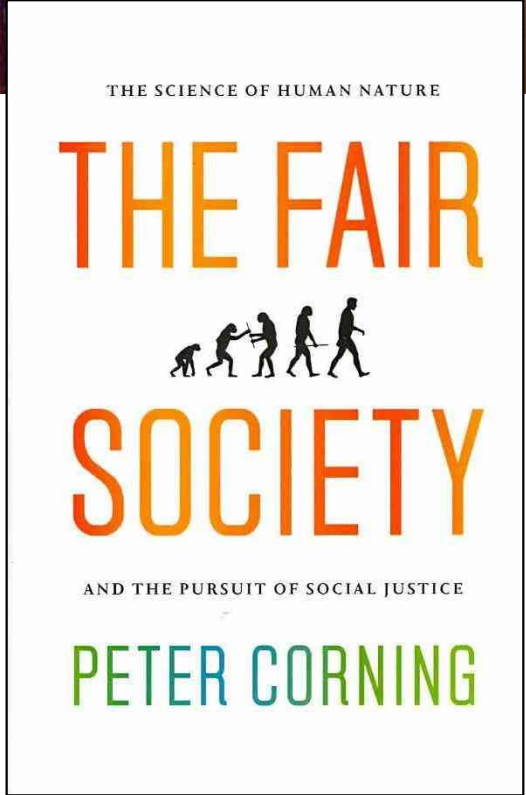
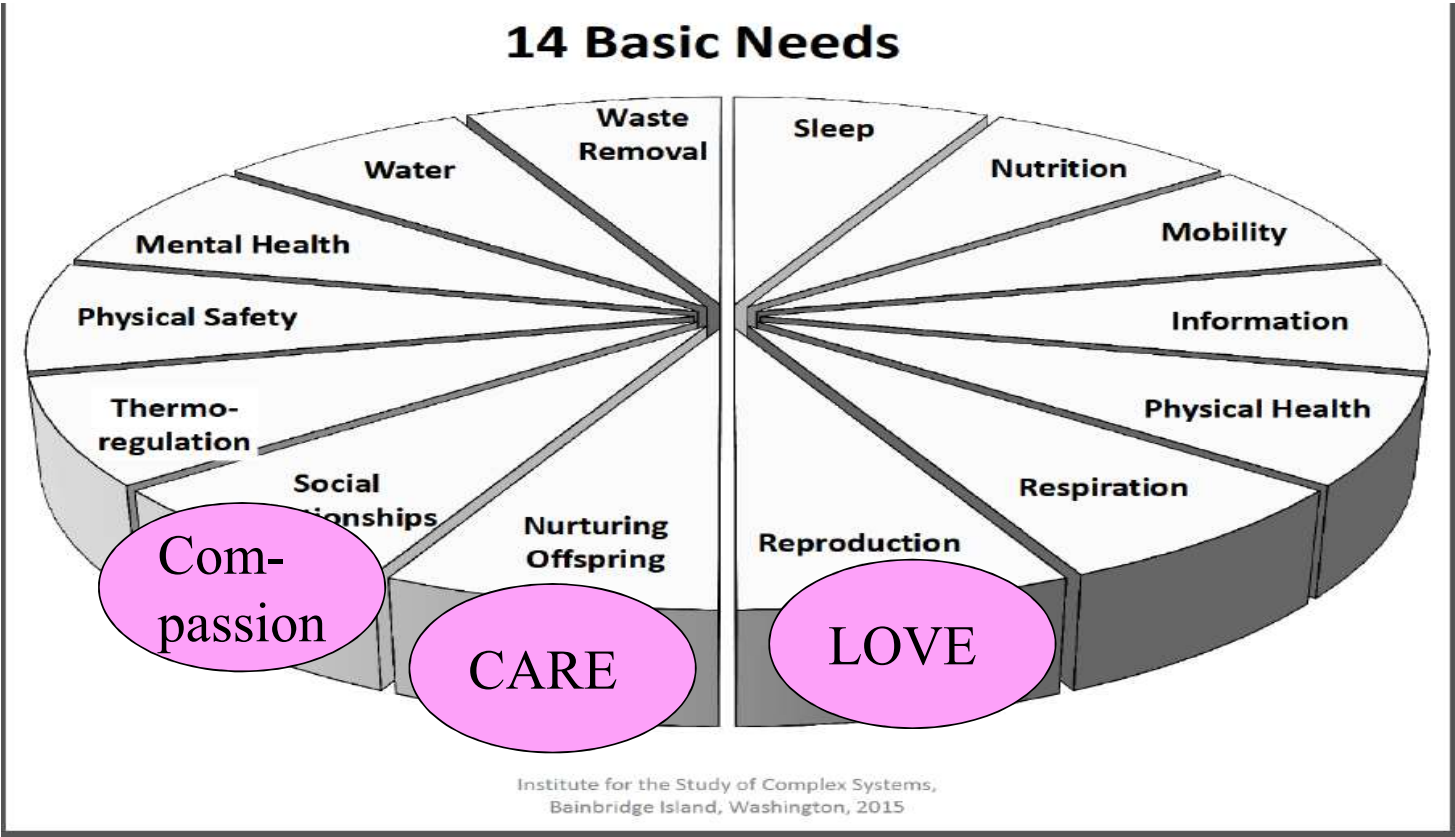
- **Hvor er jeg nå?**
 - Å forstå (hvordan vi forstår) konteksten!
- **Hva skjer (her og nå..)?**
 - Å forstå trendene, dynamikken.
- **Hva bør vi gjøre? (Nå og fremover?)?**
 - Å velge reaksjon og retning!?

Perspektivet avgjør

Peter Corning: *Evolusjon er tilpasninger for bedre behovstilfredstillelse*

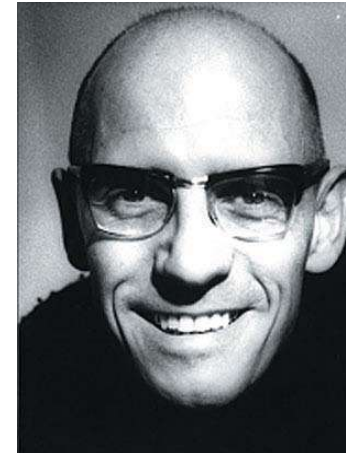

Mentale Modeller; Tenkemåter er Makt

“ Governing mentality ...”;
Makten I de rådende oppfatningene.....
(Fransk: Gouvernmentalité...)
-Michel Foucault

Ref: Makt og Globaliseringsutredningen:
“Regjering I Norge” (2003)
Red: Iver B Neumann & Ole J Sending

**“Problemet er ikke de nye ideene, men
å bli kvitt de gamle som gjennom
-syrer alle kroker i vårt sinn...”**
Jon Kenneth Galbraith

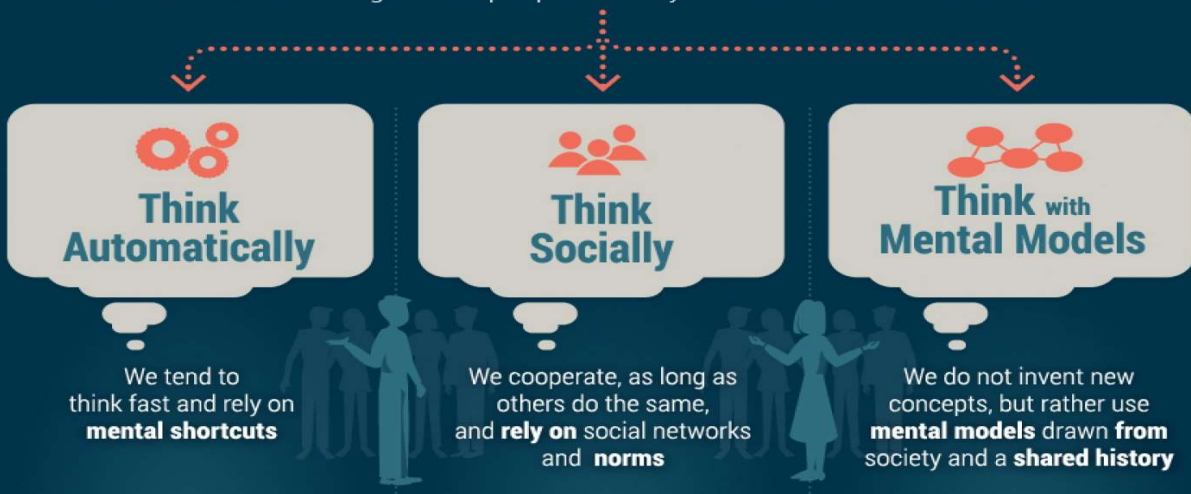

ECONOMISTS TYPICALLY ASSUME PEOPLE MAKE RATIONAL CHOICES

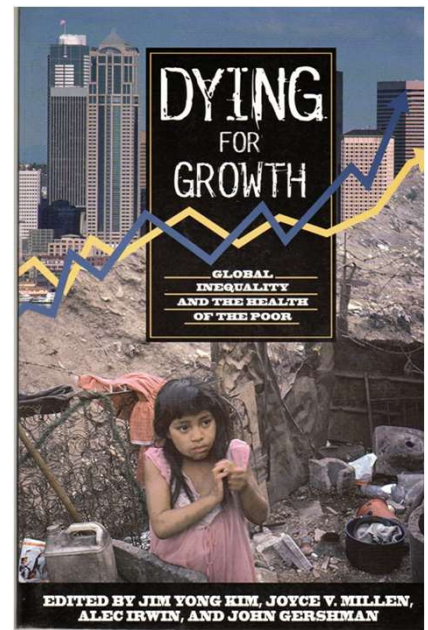

THESE ASSUMPTIONS ARE SOMETIMES NOT ENOUGH

A richer understanding of how people actually think and behave shows that we:

KMD Lokaldemokratikferanse

To have a Dream.....

- **Virkelighet**
- **Verdier**
- **Visjoner**
- **Virkemidler**
- **Virksomhet**

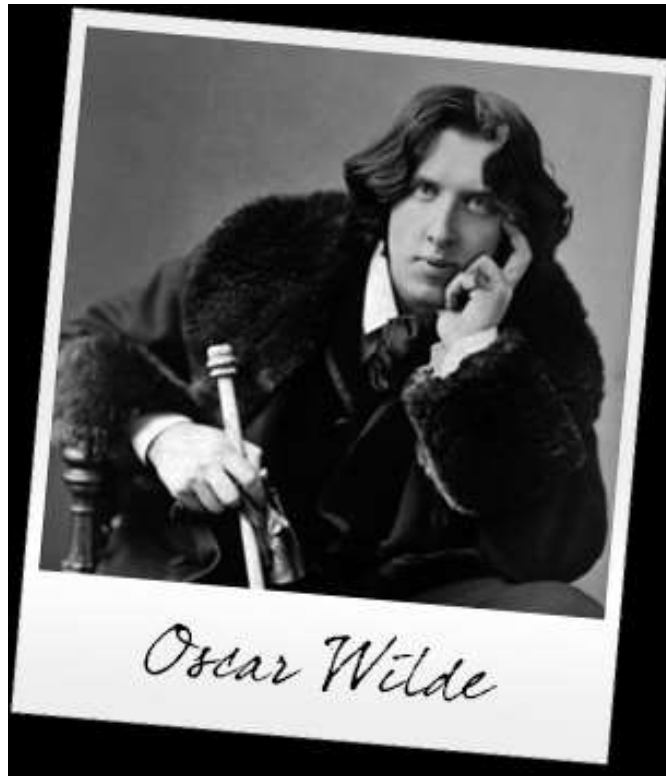
<https://www.youtube.com/watch?v=3vDW4CMhE>

Endrings - Strategi.... :

Å virkeliggjøre en drøm..

***”...For a dreamer
is one who
can find the way
by moonlight,
and see the dawn
before the rest of
the world...”***

Oscar Wilde

**for motstand
tak!
dig...
ge tingene!!**

Påvirkning gjennom Kommunikasjon

MAKT = *Å kunne få andre til å gjøre ting de ikke ville valgt frivillig.* (Evt.: Å få andre til å tro det finnes bare et svar, en løsning.)

>>>>Gir ofte motkrefter.

INNFLYTELSE = *Å kunne inspirere andre til å frivillig gjøre det du ønsker.* >>>>Gir ofte “flow”.

• *Innflytelse (Transformasjonsevne!) krever å kunne overbevise, istf overtalelse.*

- *Verdigrunnlag*
- *Logisk strategi*
- *Tilstrekkelig og korrekt informasjon*
- *Omstillingsevne*

Planleggingsoptimisme?

- **Storm P:** "Det viktigste med en plan er å vite hvor du har lagt den..."
- **Ukjent:** "Planning is substituting a coincidence with a failure"
- **Mintzberg,** i The rise and fall of Strategic Planning: "
- **The point is NOT the Plan, but the Process...**"
- **Per Kleppe,** planleggingsminister 1980-81:
- **"Planlegging er en pedagogisk prosess for konsensus-Dannelse..."**

Suksessfaktorer for samarbeid og samhandling

(Ref.: Elinor Ostrøm & Davis S Wilson)

1. Klarhet i hvem og hva samarbeidet dreier seg om
2. Felles verdigrunnlag, Tilpasning til lokale forhold
3. Nytte og “kostnader” er rimelig avstemt og fordelt
4. Alle berørte kan påvirke beslutninger
5. Registrer deltakelse
6. Registrer innsats og investeringer
7. Tilpassede graderte sanksjoner mot gratispassasjerer
8. Rask, lokal og effektiv konfliktløsning
9. Desentraliserte beslutninger,
10. Men integrering av samarbeidet i større helheter.

Elinor Ostrøm
Nobelpris 2009

D S Wilson
Arne Næss Chair UiO

1. Co-initiating:

uncover common intent
stop and listen to others and to
what life calls you to do

2. Co-sensing:

observe, observe, observe
connect with people and places
to sense the system from the whole

3. Presencing:

connect to the source of inspiration and will
go to the place of silence and allow the inner knowing to emerge

5. Co-evolving:

embody the new in ecosystems
that facilitate acting
from the whole

4. Co-creating:

prototype the new
in living examples to explore
the future by doing

Good genes are nice, but joy is better

Harvard study, almost 80 years old, has proved that embracing community helps us live longer, and be happier.

HARVARDgazette

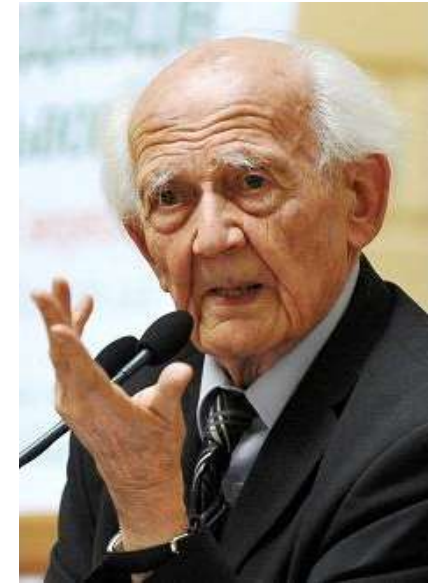
https://www.ted.com/talks/robert_waldinger_what_makes_a_good_life_lessons_from_the_longest_study_on_happiness

Hva gir år til livet? - og liv til årene?

1. Naturlig bevegelse (mosjon)
2. Mening i livet, hver morgen
3. Ro deg ned, mediter, ta en siesta
4. Spis deg 80 % mett
5. Bønner er bra, men mindre kjøtt
6. Et par glass vin med mat og venner
7. Tilhørighet: Meld deg inn! Inkluder!
8. Ta vare på de nærmeste!
9. Dyrk de *gode* vennene!

“It is not independence ,
But *interdependence*
that makes life worth living”

*Zygmunt Bauman; polsk sosiolog og filosof
(19 November 1925 - 9 January 2017)*

Ladesletta Helse og Velferds-Senter

Torill Rugelsjøen

Well-Being er det nye målet for Vel-Ferd og Utvikling!

- 1. Happiness = Feeling happy and cheerful
- 2. Vitality = Feeling energetic/full of energy
- 3. Calmness = Feeling calm/relaxed
- 4. Optimism = Being [optimistic](#) and hopeful
- 5. Involvement = Being involved and engaged in what you do
- 6. Awareness = Being in touch with how you feel
- 7. Acceptance = Accepting yourself the way you are
- 8. Self-worth = Liking yourself
- 9. Competence = Feeling highly effective at what you do
- 10. Development = To experience Improving, developing, advancing
- 11. Purpose = Having a purpose and a mission in life
- 12. Significance = Feeling that what you do is worthwhile
- 13. Congruence = Feeling that what you do is consistent with how you see yourself
- 14. Belonging = Feeling close and connected to the people around you

Å implementere bærekraftsmålene i kommunen:

1. Avstemme og kommunisere innsats
2. Stimulere til handling
3. Inspirere til innovasjon

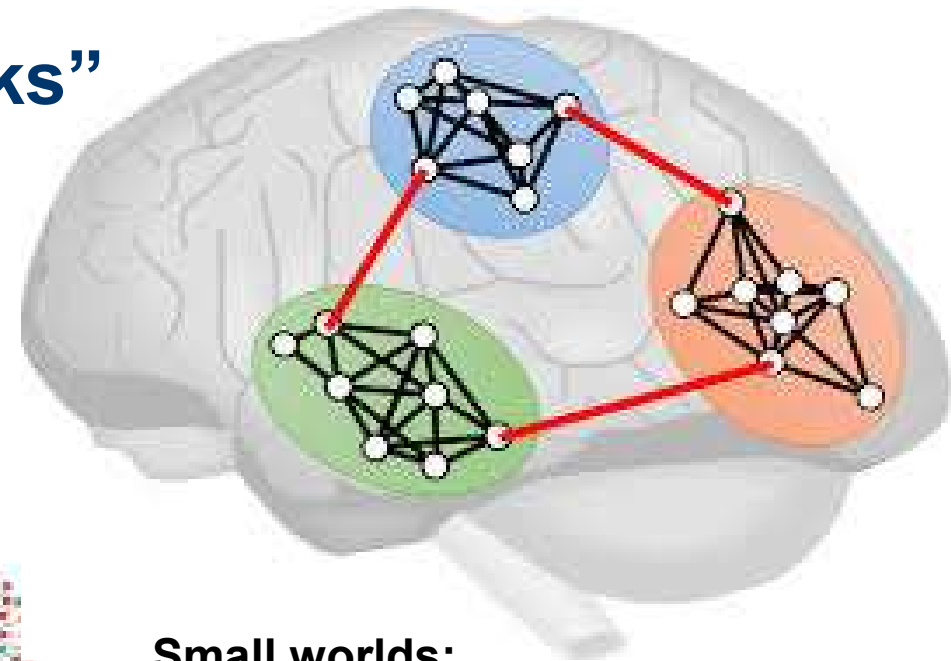
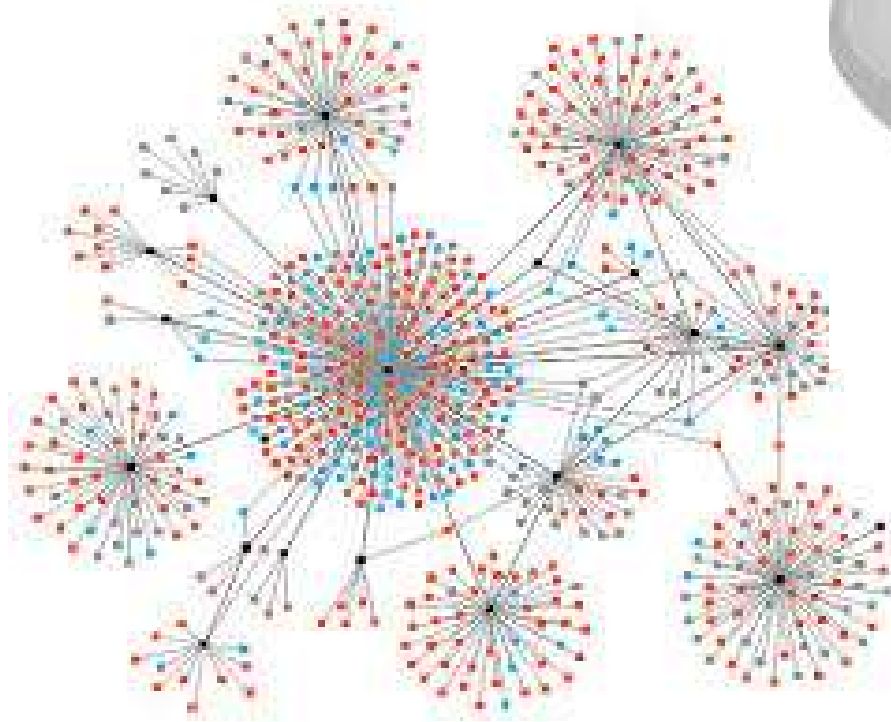
3 grunnleggende utviklingsmål

- **Tilpasning!** til planetens økologi og ressurstilfang – **BÆREKRAFT**
 - Ikke hvor mange mennesker tåler vi?
 - MEN: Hvordan tåler vår planet at vi lever?
- **Fordeling!**
 - Likeverd I mestring og muligheter forutsetter ulikhet i tilrettelegging og tildeling av tjenester
- **Tilhørighet!**
 - Å planlegge, bygge og organisere for deltakelse, inkludering og social kapita!

Roller i endrings- og utviklingsarbeidet

- **Fra faglig og administrative side:**
 - Kartlegge status
 - Beskrive nåsituasjonen
 - Utforske mulighetsrommet
 - Beskrive alternative scenario
 - Invitere til dialog
 - Tilrettelegge gode prosesser
 - Utvikle partsamarbeidet
- **Fra Politisk side:**
 - Fastlegge verdigrunnlaget
 - Trekke opp visjoner
 - Engasjere partimedlemmer
 - Involvere folk flest
 - Avklare prioriteringer
 - Løse dilemma og floker
 - Fatte de endelige vedtak

“Small World Networks”

**Small worlds:
Short chains to all others
“The strength of the weak link”**

**FaceBook:
<https://research.fb.com/three-and-a-half-degrees-of-separation/>**

Lao – Tse on results:

**With the best of leaders
When the work is done,
The project completed,
The people will say:
“We did it ourselves.”**

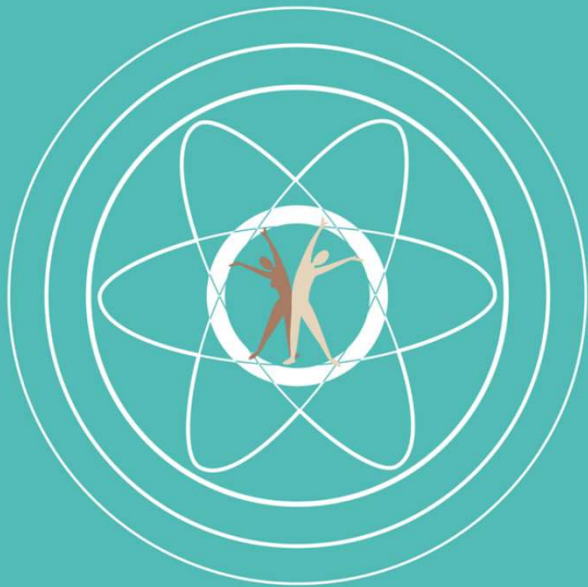
(Tao Te Ching, 17)

GUNNAR TELLNES (red.)

HELSEFREMMEDE SAMHANDLING

NATUR OG KULTUR SOM FOLKEHELSE

FAGBOKFORLAGET

25 sept 25

**Takk for
Oppmerksomheten!**

Werner.Christie@BI.no

+ 47 90576920